

چه کارهایی باعث حسرت و پشیمانی در قیامت خواهد شد؟

در نگاه کلی هر گناهی که انسان می‌توانست انجام ندهد ولی انجامش داد و هر کار خیری که می‌توانست انجام دهد اما در انجام آن کوتاهی نمود، در روز قیامت موجب حسرت و پشیمانی خواهد شد.

در نگاه کلی هر گناهی که انسان می‌توانست انجام ندهد ولی انجامش داد و هر کار خیری که می‌توانست انجام دهد اما در انجام آن کوتاهی نمود، در روز قیامت موجب حسرت و پشیمانی خواهد شد.

در نگاهی کلی هر گناهی که انسان می‌توانست انجام ندهد ولی انجامش داد و هر کار خیری که می‌توانست انجام دهد اما در انجام آن کوتاهی نمود، در روز قیامت موجب حسرت و پشیمانی خواهد شد. با توجه به این قاعده کلی، اما در احادیث به مواردی از چیزهایی که در قیامت موجب حسرت و پشیمانی خواهد شد، به صورت ویژه اشاره شده است. ما در این فرصت به بیان چند نمونه بسنده خواهیم نمود.

۱. ستودن عدالت و عمل نکردن به آن: امام صادق(ع) فرمود: پرحسرت‌ترین مردم در قیامت کسی است که عدالتی را ستوده و خود بر خلاف آن عمل نموده است؛ (زیرا در قیامت می‌بیند شنوندگان سخن او سعادت‌مند گشته، ولی خودش بدبخت و گرفتار است). [۱]

۲. پیروی از هوای نفس و شهوات جسمانی: [۲] لذت‌های شهوانی و مادی همه گذرا و از بین رفتنی هستند و در روز قیامت که روز حساب است، نتیجه‌ای جز حسرت و ندامت در پی ندارند.

۳. مجلسی که بدون یاد خدا به پایان برسد: هیچ مجلسی نباشد که در آن نیکان و بدکاران گرد هم اجتماع کنند که بی‌یاد خدای عز و جل از آن برخیزند، مگر این‌که در روز قیامت برای آنها مایه حسرت و افسوس باشد. [۳]

۴. جلسه‌ای که بدون ذکر خدا، پیامبر و اهل بیت تمام شود: امام صادق(ع) فرمود: کسانی که در جلسه‌ای جمع شوند و در آن جلسه نام خدا، پیامبر و آل او را نبرند، باعث حسرت در قیامت خواهد شد. [۴]

۵. کوتاهی کردن در حق جانب خدا: منظور از جانب خدا، امام علی و ائمه(ع) است. [۵]

۶. انفاق وارث از ارث حرامی که برجا گذاشته: بزرگ‌ترین حسرت‌ها در روز قیامت حسرت مردی است که از حرام کسب ثروت کرده، و آن‌را مردی به ارث برده و در طاعت خدای سبحان انفاق نموده، آن مرد به خاطر انفاقش وارد بهشت می‌شود، و ارث گذارنده داخل جهنم می‌گردد. [۶]

۷. گذراندن عمر به غفلت: پس حسرت و اندوه بر آن غافلی باد که عمرش (در قیامت) بر او حجت و دلیل باشد. (به این‌که چرا در دنیا که همه جور وسیله برایت مهیا بود، ولی سعادت‌مند نگشتی). [۷]

۸. دانشمند بدون عمل: از کسانی که روز قیامت حسرت خواهند خورد، آن عالمی است که مردم از علم او بهره‌مند شده و وارد بهشت گردیدند، ولی خودش عمل نکرد و وارد جهنم شد. [۸]

۹. محاسبه نکردن اعمال قبل از روز حساب: هر کس پیش از فرا رسیدن وقت محاسبه، از خود حساب بکشد، حسابش روز قیامت سبک، و به هنگام سؤال پاسخش آماده، و سرانجامش نیکو خواهد بود. اما کسی که از خود حساب نکشد و کار آخرت را سهل انگارد، و نفسش پیرو هواها و لذت‌های دنیایی باشد، برای همیشه حسرت می‌خورد. [۹]

۱۰. حافظ قرآنی که بر تلاوت مداومت ندارد: بر کسی که قرآن را حفظ کرده، سزاوار است بر تلاوتش مداومت داشته باشد و آن‌را فراموش نکند، تا مبدا از این راه روز قیامت، تأسف و حسرت گریبان‌گیرش شود. [۱۰]

پی نوشتها:

[۱]. کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، محقق، مصحح، غفاری، علی اکبر، آخوندی، محمد، ج ۲، ص ۲۹۹، تهران، دار الکتب الإسلامية، چاپ چهارم، ۱۴۰۷ق.

[۲]. همان.

[۳]. همان، ص ۲۵۴.

[۴]. همان، ج ۲، ص ۴۹۶.

[۵]. همان، ج ۱، ص ۱۴۵.

[۶]. سید رضی، محمد بن حسین، نهج البلاغة، محقق، صبحی صالح، ص ۵۵۲، قم، هجرت، چاپ اول، ۱۴۱۴ق.

[۷]. همان، ص ۹۵.

[۸]. طبرسی، علی بن حسن مشکاة الأنوار فی غرر الأخبار، النص، ص ۱۴۱، نجف، المكتبة الحیدریة، چاپ دوم، ۱۳۸۵ق، ۱۹۶۵ش.

[۹]. ورام بن أبی فراس، مسعود بن عیسی، تنبیه الخواطر و نزهة النواظر المعروف بمجموعة ورام، ج ۱، ص ۲۳۲، قم، مكتبة الفقيه، چاپ اول، ۱۴۱۰ق.

[۱۰]. ابن فهد حلی، احمد بن محمد، عدة الداعی و نجاح الساعی، محقق، مصحح، موحدی قمی، احمد، ص ۲۹۰، بی‌جا، دار

